

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **RSDr. K. Š., CSc.**, bývajúceho v Z., zastúpeného JUDr. Š. Š., advokátom v N., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu obrany Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova č. 8, **o náhradu škody vo výške 267,94 € (8 072,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 7 C 209/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2009 sp. zn. 3 Co 19/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III 26. septembra 2005 sa žalobca domáhal voči žalovanej pôvodne zaplatenia sumy 7 070,-- Sk, neskôr upravenej na sumu 8 072,-- Sk spolu s príslušenstvom, titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, keď žalobcovi bol vydaný dňa 13. septembra 2002 s účinnosťou od 1. septembra 2002 nový Výmer služobného príjmu (platový výmer) počas žalobcovej činnnej služby. Žalobca bol personálnym rozkazom ministra obrany Slovenskej republiky č. X zo dňa 30. apríla 2002 dňom 1. mája 2002 zaradený do personálnej zálohy podľa § 26 zák. č. 370/1997 Z.z. o vojenskej službe, náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky. Zo služobného pomeru profesionálneho vojaka bol žalobca prepustený ku dňu 30. septembra 2002 podľa § 32 ods. 1 písm. c/ zák. č. 370/1997 Z.z. Z ustanovenia § 34 zák. č. 380/1997 Z.z. o peňažných náležitostiach vojakov vyplýva, že v čase zaradenia do personálnej zálohy a aj počas plynutia lehoty na prepustenie, t.j. pri personálnych opatreniach, mu mali byť vyplácané jednotlivé zložky služobného príjmu podľa

toho, ako mu boli naposledy priznané výmerom služobného príjmu. V rozpore s týmto riadne vydaným a právoplatným platovým výmerom bol žalobcovi posledný služobný príjem – už ako civilnej osobe – vyplatený v nižšej sume, a to bez právoplatného zákonného podkladu. Za škodu považoval rozdiel medzi priznanou výškou služobného príjmu a výškou príjmu skutočne vyplatenou, spolu v čiastke 8 072,-- Sk.

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 11. apríla 2007 č.k. 7 C 209/2005-101 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že uplatňovaný nárok titulom nesprávneho úradného postupu podľa § 18 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, nemá oporu v zákone. Žalobca nesplnil základné atribúty predpokladané zákonodarcom pre uplatnenie si náhrady škody v zmysle tohto zákona. Pre splnenie zodpovednosti zo strany štátu je potrebné preukázať nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi týmito predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu, čo žalobca súdu nepreukázal. Žalobca sa na základe zákona č. 58/1969 Zb. domáhal mzdového vyrovnania, pričom v konaní nebola preukázaná ani žalobcom tvrdená jeho diskriminácia, keď v prípade profesionálneho vojaka K. nešlo o identický prípad. Z uvedeného vyplýva, že neboli splnené podmienky vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 1 ods. 1, § 9 ods. 1, § 18 ods. 1, 2, § 6 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, § 20, § 25 ods. 2 a § 26 vety prvej zákona č. 58/1969 Zb. a § 14 ods. 4, § 21 ods. 1 písm. b/, g/, § 26 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a § 26 ods. 2 písm. a/ a ods. 4 zákona č. 370/1997 Z.z. o vojenskej službe.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací na odvolanie žalobcu rozsudkom z 25. júna 2009 sp. zn. 3 Co 19/2008 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takto rozhodol, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Aj podľa jeho názoru neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu – nebola zistená ani jedna z podmienok vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Vyplatenie služobného príjmu žalobcovi bolo upravené zákonom č. 370/1997 Z.z. a v súlade s § 181 cit. zákona aj Zákonníkom práce. Peňažné náležitosti boli vyplatené v zmysle zákona č. 380/1997 Z.z. V prípade vydania platového výmeru z 13. septembra 2002 a nevyplatenia služobného príjmu vo výške podľa platového výmeru nešlo o nesprávny úradný postup v zmysle § 18 zákona

č. 58/1969 Zb. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca. Dovolanie odôvodnil § 241 ods. 2 písm. b/, c/ a § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že jeho dovolanie smeruje tak proti výroku rozsudku ako aj proti jeho odôvodneniu, pretože postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolaciemu súdu vytkol prerokovanie veci bez nariadenia ústneho pojednávania, ktoré odôvodnil vtedy neexistujúcim ustanovením § 214 ods. 3 O.s.p., čo má za následok nesprávny úradný postup a preto navrhol vyhlásiť rozsudok za neplatný. Odvolací súd taktiež nerešpektoval jeho námietku v odvolaní, že súd prvého stupňa nevykonal ním požadované dôkazy, vykonania ktorých sa preto domáhal aj v odvolacom konaní. Taktiež odvolací súd nerešpektoval čl. 48 ods. 2 Ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom a tiež sa nevyporiadal s jeho námietkou, týkajúcou sa práva na rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty. Vyslovil nesúhlas s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého nebola splnená ani jedna z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, pričom rozsudok je postavený na zásadne nesprávnej argumentácii, čo je dôvod na jeho zrušenie alebo označenie za neplatný.

Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, pretože procesný postup prvostupňového aj odvolacieho súdu bol správny a zákonný, a žalobca tak v danej veci nepreukázal žiaden z dôvodov dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania bolo preto potrebné skúmať v zmysle § 238 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné. Nejde ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože odvolací súd v tejto veci nerozhodoval (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Nejedná sa ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o potvrdzujúci rozsudok vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie preto podľa § 238 O.s.p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na námietku dovolateľa, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z väd uvedených v § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj

otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou vadou v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Za nedôvodnú považoval námietku dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktoré malo spočívať v tom, že odvolací súd prejednal jeho odvolanie bez nariadenia pojednávania. V súvislosti s týmto tvrdením poukazoval na potrebu doplnenia dokazovania v ním navrhovanom rozsahu.

Na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 a 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

V danom prípade odvolací súd nedoplňoval ani neopakoval dokazovanie (žalobca v odvolaní taký návrh ani nepodal), lebo sa stotožnil so skutkovým stavom a právnym posúdením veci tak, ako ho ustálil súd prvého stupňa. Súd prvého stupňa na prejednanie veci nariadil podľa § 115 O.s.p. pojednávanie 13. decembra 2006, 28. februára 2007 a 11. apríla 2007. Podľa názoru dovolacieho súdu, vzhľadom na povahu veci, nejde o vec dôležitého verejného záujmu. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v danej veci nemal povinnosť nariadiť pojednávanie na prejednanie veci samej. Za týchto okolností bol preto postup odvolacieho súdu správny a žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred týmto súdom. Neobstojí ani námietka žalobcu, že nemal možnosť sa vyjadriť k navrhovaným a vykonaným dôkazom, pretože túto možnosť mal v rámci prvostupňového konania na pojednávaniach uskutočnených v hore uvedených dňoch.

Žalovaný dovolanie odôvodnil tiež odkazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (t.j., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci), ako aj odkazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (t.j., že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Treba uviesť, že za inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nemohlo byť považované žalobcom namietané odvolacím súdom v odôvodnení rozsudku uvedené ustanovenie § 214 ods. 3 O.s.p., keď zjavne v čase rozhodovania odvolací súd postupoval podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. V danom prípade išlo o zrejmu nesprávnosť v písaní, ktorá však nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Obdobne tieto závery platia i pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001, sp. zn. 2 Cdo 50/2002). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je

Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby (podľa názoru dovolateľa) išlo o nesprávne právne posúdenie veci (dovolací súd z tohto aspektu vec neposudzoval), táto skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie žalovaného nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolací súd na tomto mieste len poukazuje na to, že žalobca uplatnil svoj nárok na základe ustanovenia § 18 zák. č. 58/1969 Zb. (por. čl. 2 – 6 spisu) a oba sudy predmetnú vec tak aj posúdili.

Dovolací súd poznamenáva, že aj za predpokladu, že by v označenej veci bolo dovolanie procesne prípustné, vecnému prejedaniu dovolania by dovolaciemu súdu bránilo ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p.

Podľa § 238 ods. 5 veta prvá a tretia O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V danom prípade predmetom dovolacieho konania bolo totiž zaplatenie sumy 267,94 € (8 072,-- Sk). Žaloba bola podaná na súde prvého stupňa 26. septembra 2005. V čase podania žaloby bola priemerná minimálna mzda 6 500,-- Sk (215,76 €), trojnásobok mzdy predstavuje sumu 19 500,-- Sk (647,28 €), a tak požadovaná suma neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné podľa § 238 O.s.p. nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.), bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (per analogiam) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. marca 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová